

„Otec Eliáš: Apokalypsa“ M. O'Briena – zrejme najvplyvnejší a najlepší katolícky román dneška

Matej Gavlák

5. apríla 2022 ✚ Spoločnosť ✚ Recenzie

Ak by sme mali vybrať najvplyvnejší a azda aj najlepší katolícky román dneška, celkom určite by to bolo dielo kanadského spisovateľa, veriaceho katolíka a otca šiestich detí, Michaela O'Briena, s názvom *Otec Eliáš: Apokalypsa*. Je to moderným štýlom písaná epopej, ktorá si však vo svojej veľkoleposti uchováva priezračnú katolícku čistotu a jednoduchosť. Rozpráva o možnom vzostupe Antikrista (nikto si nie je úplne istý, či je to skutočne biblický Antikrist), ktorého možno poraziť len mocou viery a čnostného života.

Zdroj: youtube.com

Mních od karmelitánov

Na začiatku spoznávame skromného karmelitánskeho mnícha otca Eliáša Schäfera, žijúceho v kláštore neďaleko Jeruzalema, ktorého nečakane povolá sám Svätý Otec do Ríma. Dozvedáme sa, že na prvý pohľad nenápadný otec Eliáš mal vskutku nevšednú minulosť – je židovského pôvodu a prežil holokaust. Neskôr sa dal na politickú dráhu a stal sa dokonca premiérom Izraela. Až po odchode z vysokej politiky sa utiahol do kláštorného života. Práve pre jeho minulosť a schopnosti ho povolal sám pápež.

Čoskoro sa ukazuje, že Svätý Otec je v Ríme osamotený a nikomu nemôže dôverovať. Vlastných kardinálov vníma ako „vlkov v rúchu baránkovom“ a obáva sa, že sa sprisahali proti nemu i proti pravej katolíckej viere. Práve preto povolal otca Eliáša – jedného z mála ľudí, ktorým môže plne dôverovať. Objavila sa totiž nová hrozba: nástupca sv. Petra sa obáva, že nový prezident Európskeho parlamentu – sčítaný, všetkými milovaný a šarmantný postarší muž – môže byť tým predpovedaným „mužom neprávosti“ – biblickým *Antikristom*.

Takto nejako začína úvod knihy. Dej je však značne rozvetvený, a to čo robí z románu skutočný poklad, sú nezvyčajne hlboké myšlienky, s ktorými autor prichádza. Otec Eliáš si totiž bude musieť siahnuť až na dno svojich schopností, keďže postupne bude čeliť nielen sprisahaniu v radoch Cirkvi, či tajomstvám obklopujúcim prezidenta, ale aj vlastnej minulosti väzňa koncentračného tábora, ktorá sa vyjaví tak nečakane, akoby sa ho sám diabol pokúšal zneistiť a odradiť.

Román plný nádeje a úprimnej dôvery

Možno si povedať, že podobných románov o „sprisahaní v Cirkvi“ či „Antikristovi“ už bolo neúrekom. Lenže román je len tak dobrý, ako vyzretý je autor, ktorý ho napísal. A z Michaela je – na rozdiel od väčšiny dnešných „spisovateľov“ a „spisovateliek“ – hlboko veriaci človek plný nádeje a úprimnej dôvery v pomoc Matky Božej a nečakaný zásah Boha v hodine dvanástej. Riadky jeho knihy o tom doslova kričia. Napokon, niekoľko úryvkov z jeho knihy hovoria samé za seba:

„Prečo sa bojíte? Žena odetá Slnkom je s vami. Má rovnakú úlohu ako vy: rozdrviť hlavu hada, ktorý ovíja svet.“

„Nikto nepozná svoju vlastnú dušu tak dobre, aby bol pred taktikou nepriateľa v bezpečí. Nikto.“

„Každý bude vyzvaný, aby predložil zúčtovanie. Uvedomujete si, aký všeobecný bude tento súd a aká strašná bude cena vernosti?“

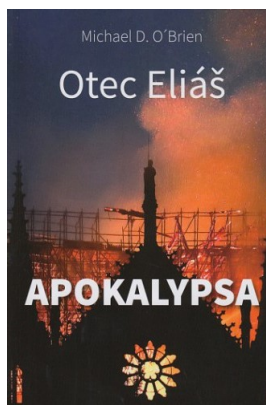
Hoci je otec Eliáš skromný človek, predsa sa aj on bojí pádu. Diabol na neho použije všetky špinavé triky, aby ho zničil. Mních však čoskoro zisťuje, že vo svojom ťažkom boji nie je sám. Nielenže jeho kroky stráži svätá Panna Mária, ale spoznáva aj svätého muža, podobného Pátrovi Piovi, ktorému sa „v modlitbe nevyrovná nikto“ a ktorý má tiež stigmy na rukách. Tento mních sa stáva akýmsi duchovným otcom ťažko skúšaného Eliáša. Kniha jasne prezentuje, že jediný, kto môže tragickú situáciu vo svete od Boha zvrátiť, je jedine Ježiš Kristus. Pri jednom mystickom stretnutí padajú slová: *„Žiaden človek nemôže zachrániť iného. To môžem len Ja.“*

Kniha pôsobí v tejto dobe mimoriadne aktuálne. Česká verzia vyšla v roku 2017 a slovenská v roku 2019. Nenechajme sa však zmýliť. Sám autor ju napísal už v 80. rokoch (!), no keďže ju vtedy všetky oslovené vydavateľstvá odmietli, ako sám hovorí, *„šla do šuplíka“*. Nakoniec ju doma, v Kanade po prvýkrát vydali v roku 1996. Okrem dnes aktuálnych tém však rozoberá aj tragické dejiny holokaustu; a opäť svojším spôsobom, skrze videnie hlboko duchovného a veriaceho človeka:

„Nepočuli ste, keď toľko mystikov a jasnovidcov rozhlasovalo svoje varovania? Sto rokov boli národy Európy varované. Neustále boli vyzývané k pokániu, ako príprava na strašné udalosti, ktoré sa blížili.“

„Akú literatúru ste čítali v tridsiatych rokoch? Mnohí veľkí kresťanskí a židovskí spisovatelia vedeli, čo prichádza. Ale kto im načúval?“

Autor tieto udalosti šikovne aplikuje na našu dobu, kedy sa opäť začínajú objavovať podobné varovania, aby sa ľudia urýchlene obrátili, lebo pohár Božieho hnevu už je takmer naplnený a pre svoju hriechnosť možno stojíme na prahu ďalšej katastrofy.

Zdroj: facebook.com

Biblická Apokalypsa preložená do moderného jazyka

Román je teda knižnicou katolíckej múdrosti. Na všetky problémy a ťažkosti sa pozerá cez prizmu večnosti a jasne upozorňuje, že v konečnom dôsledku je nad všetkým Boh. A náš Stvoriteľ má – podobne ako Jeho stvorenia – špecifickú osobnosť, ako nám vo svojom diele ukazuje aj Michael:

„Pán neodmeňuje úspech, ale vytrvalosť a utrpenie, ktoré kvôli nemu podstupujeme.“

„Pán vám poskytne útechu, ale väčšia časť práce spočíva v tom, že budete v slepej viere vykonávať Jeho vôľu.“

„Každá duša je vážená na váhach. Mnohé v čase skúšky zlyhávajú. Deprimujú ma zvlášť naši pastieri...“

„Vieš, čo je láska, syn môj? ... Láska, to je poslušnosť až za hrob.“

Otec Eliáš: Apokalypsa od Michaela O'Briena je čistá esencia katolicizmu. Je to príbeh čistý a priesračný ako duša svätca. Rovnako tak je aj jednoduchý a zložitý zároveň. Je to staroveká biblická Apokalypsa preložená do moderného zrozumiteľného jazyka bez toho, žeby bola ochudobnená o nadprirodzeno, zázraky, Boha. Moderné katolícke a duchovné romány zväčša nemajú dušu. Tento má dušu a ducha svätca.

Otec Eliáš je v niečom podobný sérii *The Bible* od *History Channel*. Tiež je veľmi moderná, no rovnako sa jej darí verne zachovávať ducha Biblie. Zatiaľ čo dokumentárna séria sa zameriava skôr na Starý Zákon plus Ježišovo pôsobenie, Otec Eliáš sa odohráva de facto v súčasnosti poznačenej existenciou a skorým vystúpením biblického Antikrista.

Veľmi výstižne pomenúva problémy súčasnej katolíckej Cirkvi, a na to, že bol vydaný už v roku 1996, až prorocky dobre! Cirkev bola, je a bude svätá, no dnes je v nej na kľúčových miestach viac vlkov, ako svätcov. A hoci sa jej situácia zo dňa na deň zhoršuje, predsa malé stádočko veriacich nepretržite materinsky stráži presvätá Panna Mária.

Otec Eliáš: Apokalypsa azda nemá až takú metafyzickú hĺbku, ako vo svojich dielach dosiahol napríklad rakúsky spisovateľ Joseph Roth. Ale tento príbeh je čistý ako duša súčasného tridentského katolíka obklúčeného levmi zo všetkých strán, pripraveného za Ježiša Krista kedykoľvek položiť svoj život. Otec Eliáš je podobne semienkom budúcich kresťanov. Na dnešnú dobu ide o neskutočný, v podstate až zázračný počin.

Otec Eliáš: Apokalypsa je len prvou z dvoch kníh. Druhá a záverečná – *Eliáš v Jeruzaleme* – sa nám do rúk zatiaľ nedostala, no predpokladáme, že bude rovnako hlboká, čistá a katolícka, ako jej predchodkyňa.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/otec-elias-apokalypsa-m-obriena-zrejme-najvplyvnejši-a-najlepší-katolícky-roman-dneska/>